

TOLLETATEN

HØRINGSNOTAT

KRAV TIL Å GI OPPLYSNINGER OM OPPRINNELSE

VED LEVERING AV FORELØPIG DEKLARASJON

Innhold

1.	Innledning	2
2.	Bakgrunn – gjeldende regelverk	2
2.1.	Bakgrunn	2
2.2.	Nærmere om gjeldende regelverk	3
3.	Nærmere om forslag til endring i vareførselsforskriften	3
3.1.	Økonomiske og administrative konsekvenser	4
4.	Ikrafttredelse	4
5.	Forslag til endring av vareførselsforskriften §§ 4-1-1 og 5-9-1	4

1. Innledning

Tolletaten foreslår at det blir obligatorisk å gi opplysninger om opprinnelse (opprinnelsesland) ved levering av foreløpig deklarasjon for varer som skal underlegges prosedyren overgang til fri disponering etter vareførselsforskriften § 4-1-1 femte ledd flg.

Det foreslås videre endringer i vareførselsforskriften § 5-9-1 femte ledd som stiller krav til å gi opplysninger om opprinnelse ved eksport. Endringen gjennomføres ved å gjøre det obligatorisk å fylle ut rubrikk 34a i tolldeklarasjonen.

Det bes om høringsinstansenes merknader innen 15. juni 2023.

Høringsinnspill kan sendes elektronisk til post@toll.no eller per post til Tolletaten, Juridisk stab, Utviklingsavdelingen, Postboks 8122 Dep., 0032 Oslo.

Merk høringsinnspillet med vår referanse: 22/43909. Eventuelle spørsmål i forbindelse med høringen kan rettes til saksbehandler.

2. Bakgrunn – gjeldende regelverk

2.1. Bakgrunn

Tolletatens samfunnsoppdrag er å sikre at lover og regler for toll og grensekryssende vareførsel etterlevs. Tolletaten skal herunder føre kontroll med at lov 16. april 2021 nr. 18 om gjennomføring av internasjonale sanksjoner (sanksjonsloven) etterlevs.

Opplysninger om opprinnelse kan være avgjørende for om en vare lovlig kan innføres, utføres og i visse tilfeller transporteres. Importører som benytter foreløpig deklarasjon (FO-deklarasjon) er gitt lettelse i kravene til hvilke opplysninger som skal oppgis ved deklarasjon, og det er i dag bl.a. ikke krav til å opplyse om opprinnelse. Samtidig kan det innføres sanksjoner som legger restriksjoner på hvilke varer fra hvilke land som kan inn- og utføres. Dette har fått en ny aktualitet med krigen i Ukraina.

Krav til obligatorisk angivelse av opprinnelse også ved foreløpig deklarasjon, vil gi sikkerhet for at det ikke innføres eller eksporteres varer til eller fra Norge som omfattes av vedtak om internasjonale sanksjoner som Norge har tiltrådt.

Hovedårsaken til at aktørene innvilges tillatelse til å levere FO-deklarasjoner er at fullstendige opplysninger om typisk vekt, verdi, mengde ikke er kjent ved innførsels-/ utførselstidspunktet. Sanksjonene som er vedtatt mot eksempelvis Russland omfatter varer med russisk opprinnelse. FO-deklarasjoner er aktuelle for flere av de varekategoriene som er aktuelle for aktuelle sanksjoner, og har aktualisert Tolletatens behov for å vite opprinnelse ved levering av FO-deklarasjon.

Tolletaten har i januar 2023 tilskrevet aktører som har tillatelse til foreløpig deklarerings med oppfordring om frivillig å angi opprinnelse, enten ved at rubrikk 16 fylles ut eller at rubrikk 34a Kode opprinnelsesland benyttes til dette dersom ikke rubrikk 16 lar seg fylle ut. For i tilstrekkelig grad å sikre at sanksjoner blir effektive i praksis finner Tolletaten at det bør være obligatorisk å gi opplysninger om opprinnelse.

2.2. Nærmere om gjeldende regelverk

Fri disponering av en vare forutsetter at varen tollbehandles, jf. vareførselsloven § 3-1, Det må leveres deklarasjon for den prosedyre som varen skal underlegges, jf. §§ 3-2 og 3-3. Hovedregelen er at det skal leveres en fullstendig deklarasjon. Dette omfatter blant annet «kode for avsenderland og opprinnelsesland», som skal fylles ut i rubrikk 16. Ved utførsel er det tilsvarende krav til å deklare disse opplysningene.

Foretak som innfører varer hvor fullstendige opplysninger ikke er kjent ved innførselen og disse fastsettes i ettertid, kan søke Tolletaten om forhåndstillatelse til å legge frem deklarasjon med færre opplysninger (foreløpig deklarasjon), jf. vareførselsforskriften § 4-1-1 sjette ledd. Tillatelse etter sjette ledd gis på forhånd for en bestemt tidsperiode og for spesifikke varenummer i tolltariffen.

Om foretaket ikke har slik forhåndstillatelse, kan det søkes ved levering av deklarasjon hvor det er fare for liv eller helse, eller det har stor samfunnsmessig eller økonomisk betydning å kunne disponere over varen før den er deklart for prosedyren overgang til fri disponering,

§ 4-1-1 syvende ledd bokstav b fastlegger at for å kunne legge frem foreløpig deklarasjon etter femte og sjette ledd må «rubrikkene 2, 6, 14, 17a, 29, 31, 44 og 48 i deklarasjonen være utfylt. Rubrikk 48 må være utfylt dersom tollkreditt benyttes».

Det følger av bestemmelsens niende ledd at aktøren skal fremlegge en fullstendig utfylt deklarasjon innen ti dager. Det kan søkes om lengre tidsfrist.

Det er anledning til å levere foreløpig deklarasjon ved *utførsel* i tilsvarende tilfeller som etter § 4-1-1 femte og sjette ledd. Det følger av vareførselsforskriften § 5-9-1 tredje og fjerde ledd at det kan leveres foreløpig deklarasjon. § 5-9-1 femte ledd fastlegger at tilsvarende rubrikk som er angitt i bestemmelsen om innførsel skal være utfylt.

3. Nærmere om forslag til endring i vareførselsforskriften

Et krav til å oppgi opprinnelse gjennomføres ved at det blir obligatorisk å oppgi dette i tolldeklarasjonen. Etter nærmere vurdering av aktuelle rubrikker, foreslås det at rubrikk 34a benyttes for å gjennomføre et krav til å angi opprinnelse. I rubrikk 34a kan det på samme deklarasjon deklarerer ulike opprinnelse på flere varelinjer. Rubrikk 34a er aktiv i

Tolletatens deklarasjonssystem TVINN ved innførsel og kan enkelt gjøres tilgjengelig i TVINN for utførsel. Dersom opprinnelse ikke fylles ut, vil deklarasjonen stoppes i deklarasjonskontrollen.

3.1. Økonomiske og administrative konsekvenser

Det er nær 300 aktører som har forhåndstillatelse til å levere foreløpig deklarasjon. Etter det vi er kjent med vil det være behov for mindre tilpassinger i programvare for de som deklarerer selv. Tollrepresentanter har nødvendig funksjonalitet på plass i dag. De nødvendige tilpasninger i programvare innebærer etter det vi er kjent med ikke større økonomiske eller administrative utfordringer. Forslaget innebærer ikke nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser for Tolletaten.

Den som inn- eller utfører varer må kjenne til varens opprinnelse for å kunne deklare korrekt og overholde det til enhver tid gjeldende sanksjonsregelverk.

4. Ikrafttredelse

Det legges opp til at endringene i vareførselsforskriften trer i kraft i annet halvår 2023.

5. Forslag til endring av vareførselsforskriften §§ 4-1-1 og 5-9-1

I forskrift 27. oktober 2022 nr. 1901 om inn- og utførsel av varer (vareførselsforskriften) gjøres følgende endringer (endringer i kursiv):

§ 4-1-1 syvende ledd skal lyde:

(7) For å kunne levere foreløpig deklarasjon etter femte og sjette ledd må

- a. eventuelle tillatelser som kreves fra andre myndigheter foreligge,
- b. varen ikke være kjørt direkte til varemottaker og lagret der i medhold av § 4-4-14, og
- c. rubrikkene 6, 8, 14, 15a, 30, 31, 34a, 35, 44 og 49 i deklarasjonen være utfylt. Rubrikk 33 må være utfylt dersom tollkreditt benyttes.

§ 5-9-1 femte ledd skal lyde:

(5) For å kunne legge frem foreløpig deklarasjon etter tredje og fjerde ledd må

- a. eventuelle tillatelser som kreves fra andre myndigheter foreligge, og
- b. rubrikkene 2, 6, 14, 17a, 29, 31, 34a, 44 og 48 i deklarasjonen være utfylt. Rubrikk 48 må være utfylt dersom tollkreditt benyttes. Rubrikk 33 må være utfylt dersom tillatelse er gitt etter tredje ledd.